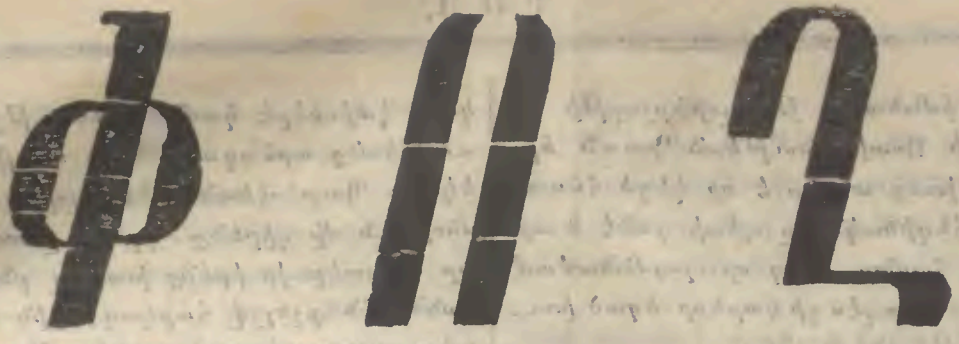

ՓՈՂՆ ԿԸ ՀԵՐԱՊԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐԻ
ԲԱՅՈՒՆԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ԵՄ ԳԵՐԱՊԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐԻ
ՀԱՄԱՐ 180 ԹԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՈՒՍԿԻ ԿԱՆԻՍԿԻ, ՕՐԱՐ ԵՐԿԻՐ
ՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԺԱՄՈՒ ԺԱՄՈՒ
ԲԵՆ ԿԱՆԻՍԿԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՕՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՕՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

ՀԱՄԱՐ 180 ԹԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՈՒՍԿԻ ԿԱՆԻՍԿԻ, ՕՐԱՐ ԵՐԿԻՐ
ՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԺԱՄՈՒ ԺԱՄՈՒ
ԲԵՆ ԿԱՆԻՍԿԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՕՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՕՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

Մ Բ Ե Ի Ե Լ Ե Ա Ն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՏՐԱԿԱՆ

ՀԱՏՈՐ Բ.

1289 ՃԵՄԱԶԻԼ ԱՌԵՐ 49

1872 ՕԳՈՍՏՈՍ 14 ՈՒՐԲԱՐ

ՀԱՏՆ. Տ. ՕԳՈՍՏՈՍ 23

ԹԻՒ 235

ԿԱՌԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ՕՐԱՐՈՍՈՒ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Վերջին անգամ զրաւեալ դաւաճաց
պայմանաւորեալ առաջ պարզութեամբ
համար Պաղլիոյ և Գերմանիոյ մէջ կըն-
քուած դաշնագրութեան տրամադրու-
թեանց համեմատ Գերմանիա իւր իւր
ազատութեան պատերազմի տուգանքին
վճարման գրաւած դաւաճանքին ինչ վի-
ճակի մէջ որ դաւաճ. այնպէս Պաղլիոյ
վերադարձնել պարտի, այսինքն իրա-
ւունք չունի անոնց մէջ ամրոցներ կամ
բերդեր կանգնել կամ արդէն գտնուած
ներն աւելի ամրացնել:

Այսպէս կերել թէ՛ ի շնորհս Պ.
Թիւրքի կառավարութեան, Պաղլիոյ
քիչ ատենի մէջ դէպ յուր նախկին վի-
ճակն ըրած յառաջագիծութիւնը, նո-
րա բանակին վերակազմութեան համար
ձեռք առնուած ազդու միջոցները, զին-
ուորական պարտաւորիչ ծառայութեան
ընդունելին, և ի վերջոյ 3 հազար մի-
լիոնի փոխառութեան դրամ տարօրի-
նակ յաղորդութիւնը, Գերմանական կայ-
սրութեան Դիւանապետին մեծ երկիր
ընչա՞ծ են:

Եւրոպայի լրագրէր այնպէս կըսեն
թէ նա մանաւանդ վեց ամիսէ ի վեր
հակադէմ պատրաստութիւններ կը ի-
նէն Գերմանացոյ կողմէն զՊէլքոր
անառիկ բերդի մի վերածելու համար,
բայց քանի որ Պ. Պիլքորը ստիպուած
է երբ քառաբարձի հարկը վճարուի,
այս քաղաքը Պաղլիոյ յանձնել, ինչ
պատճառաւ և ինչ դիմումք իւր կըքած
դաշնագրութեան հակառակ կը վարուի:
Վասն զի Պաղլիոյ մէջ մեղկութիւն
սիրող միապետութեան կենդանու-
թիւն և զօրութիւն պարզեալ հասա-
րակապետութիւն յայրդեց և որոշա-
կի կերպիւ հաստատուելուն կասկած
չը մնայ: Պիլքորը իշխանը լսու գիտե-
թէ հասարակապետութեան հետ հաւա-
սար դէմքերով չէ կարելի կռուիլ: Դիւ-
րին է բանակի մի զօրքերը և զօրու-
թիւնն, հաշուի առնուլ բայց չէ կարելի
զայլափոխի մի տարածութեան ոյժը
կշռել: Թողու իր Պաղլիոյ մէջ հա-
րակապետութիւնը հանդարտութեամբ
հաստատուի, բարգաւաճի և զօրանայ,
վառօղի կոյտին քով ջաճ մի դնել է:
Ասոր համար պէտք է նոր պատճառ-
ներ փնտռել, նոր խնդիր մի յարուցա-
նել վերստին Պաղլիոյ, նորա դեռ այս
տեղը վիճակին մէջ, վրան յարձակե-
լու համար, կամ նորա բանակին Պէլ-
քորը յափշտակել: Արդէն, ինչպէս լը-
րագրէր կըսեն, Բրուսիոյ կողմէն դադ-
դիական երկիրներուն պարպուելուն և
զանազան կարգադրելուն պաշտօնով Բա-
րիչ հասնող Պ. Վանկէյ հրահանգ ըս-
տացած է Պ. Պիլքորէն՝ առաջարկու-
թիւն ընել Պ. Թիւրքի որ եթէ Պէլքո-
րը Գերմանիոյ յանձնուի, Բրուսիա ոչ

միայն զրաւեալ դաւաճները ամրոցի-
պէս պիտի պարպէ այլ և դրամական
հատուցում մ'ալ ընել, կը խոստանայ:
Եթէ այս լսու խոստումը Պէլքոր ամ-
րացնելու համար եղած պատրաստու-
թեանց պատճառը կը բացատրուի - Բայց
ինչպէս Բարիի անձնատուութեան ատեն
այս մասին նախ Պ. Թիւրքի և յետ-
ոյ Պ. Թիւրքի կրկին և կրկին անգամ
եղած առաջարկութիւնները մերժուե-
ցան, այս անգամ ալ ապահով է թէ՛ մի
և նոյն կերպիւ հասարակապետութեան
նախագահէն պիտի մերժուին:

Բայց թէ ինչ պիտի ընէ այն ատեն
Պ. Պիլքորը. ասի երբ երբ կայսե-
րաց Պէլքորի մէջ ընելիք տեսիլու-
թիւնը կատարի և Գերմանական կայս-
րութեան Դիւանապետ յաղորդի ի միտս
Պաղլիոյ նկատած մեքենայութեանց
զործադրութեան համար Բուսիոյ և
Աւստրիոյ վեհապետաց աջակցու-
թիւնն ալ չանել, այն ատեն միայն պի-
տի յամուսնի:

ՆԵՐՔԻՆ

Կայսերազն իշխան Եւստափ Խզէթ-
տին էֆէնտին Պատերազմական զործոյ
պաշտօնէին հետ ընկերակցութեամբ
Տափուք փաշայի գործնոցն երթալով
խիստ մանրազնին քննութիւններ ը-
րաւ:

Հոն գտնուող զօրքերն զինուորական
դանազան կրթութիւններ ըրին:

— Զօրքերը իր Սէստրո-Հունգա-
րիոյ լիազօր դեսպան կոմս Լուստֆ
Բ. Գուռն երթալով՝ Մեծ Եպարքոսին
հետ ընդ երկար տեսակցեցաւ:

— Անգղիական դեսպան Պ. Էլիօթ
երեկ երեկոյ դեսպանական հաղիե-
րոյթ մի տուաւ, ուր հրաւիրուած էին
Մեծ Եպարքոսն, Օսմ. Տէրութեան
պաշտօնատարը և օտար տէրութեանց
ներկայացուցիչը:

— Սրարողապետ Քեամիլ պէյ անց-
եալ շաբաթ երեկոյ Սթենիա իւր ապա-
րանքին մէջ դեսպանական հաղիերոյթ
մի տուաւ, ուր ներկայ էին Մեծ Ե-
պարքոս Միտիաթ փաշան, պետական
խորհրդոյ նախագահը, պաշտօնատարը,
դեսպանը և արտաքին գործոց պաշ-
տօնէութեան մէջ գտնուող բոլոր բարձ-
րաստիճան անձինք:

— Իտալական դեսպան կոմս Պար-
պօլանի, երեքշաբթի երեկոյ, ի Թա-
րապի, Երանչիլի հանդէս մ'ըրաւ:
Գեսպանական պարտէզը հմայական
կերպիւ զարդարուած լինելով մարդ-
կային աչքը կը շլացնէր:

Այս գիշերուան մօտ Պէլքոր-տէրէ-
յի երաժշտական խումբը գալով՝ կա-
քաւի խմբին հետ միացաւ, որ դես-
պանատան օրահն իրենց պարերով
ու պարովը կը թնդացնէին:

Զօրքերն յափշտակիչ և պատուա-
կան էին, ազամանդի և ականց փայ-

լերն տիկնայց պարանոցի վերայ իւր-
եանց դեղը կաւեյնէին:

Հրաւիրելոյ մէջ ամենէն աչքի դար-
նողներն Գաղլիոյ և Սնդղիոյ հիւպա-
տաններուն կիներն էին:

Մեծ Եպարքոսն, մեծամեծ պաշ-
տօնայք և դեսպանական խումբն ամ-
բողջապէս յիշեալ հանդիսին ներկայ
էին:

Սեւաւտեան դէմ էր, երբ ամենա-
չքեղ ընթրիք մի պատրաստուեցաւ, և
այն ալ պարողաց և պարողուհեաց վա-
տակարէկ վիճակը կաղդուրելու համար:
Սեւաւտեան ծամը հինգին հանդէսը
վերջացաւ:

— Ստորը փաշան մայրաքաղաք
հասնելով՝ Մեծ Եպարքոսին միջոցաւ
Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պա-
տիւն ունեցաւ:

— Օղոստ. 4-16 թուով հրատա-
րակուած Պաղլիոյ պաշտօնական Ս-
նդիքին մէջ հետեւեալը կը կարդաւք:

« Բարաւտադի իշխանին կողմէն
տրուած խնդրքին առթիւ Պ. Թ. Վա-
քարէսքոյի ըսած խօսքերուն նկատ-
մամբ Բանաւաւ օրադրոյն թուած հաս-
տատական յառաջագիծութիւնն անհիմն է:

« Սրտաքին զործոց պաշտօնատանն
եկած պաշտօնական տեղեկագրոյն նա-
յելով, կը տեսնուի որ, Բուսիոյ
զործակատարը Նիքոլա իշխանին, նո-
րա ամուսնոյն և Գահափառանգ իշխա-
նին կենացը համար բաժակ առաջար-
կել է շնորհաւորելով միանգամայն Պա-
րտապի ազգը: Արեւելեան ազգաց ա-
զատութեան համար եղած շնորհա-
ւորութեանց վերայ երբեք խօսք մ'ե-
ղած չէ:

« Այսպէս վերոյիշեալ հաստատական
յաղորդութիւնն բոլորովն սուտ է:

— Վեհ. Սուլթանին թիկնապահ Մեհ-
մետ փաշան փոխանակ իշխան պէյի
կայսերական պալատն առաջին անգ-
կապետ անուանեցաւ:

— Պետական խորհրդոյ անդամներէն
Բեւիթ պէյ, որ մասնաւոր հրամանա-
քանի մի ժամանակէ ի վեր Եւրոպա կը
գտնուէր, մայրաքաղաք հասաւ:

— Տարը-Շուրայի անդամ ձէմիլ փա-
շան իւր պաշտօնէն հրաժարեցաւ:

— Պ. Միշէլ Ռիժօ՝ Եղիպտոսի մէջ
Հիլլենական դեսպան անուանեցաւ:

— Մեծ Եպարքոսին ուղղեալ աղեր-
սադրերն աչքէ անցնելուն համար, Բ-
Իուռը մասնաժողով մի կազմուեցաւ:

Իրենց սուած աղերսադրերուն ինչ
հետեանք ունենալը շուտով փմանալ
ուղղը անձինք պարտին յիշեալ մաս-
նաժողովը ներկայանալ:

— Վեհ. Սուլթանը Ռատիկանութեան
նախորդ պաշտօնայ Մուսթաֆա փա-
շային ամսական 10,000 դր. թողակ
կապել բարեհաճեցաւ:

— Եղիպտոսի Փոխ-Արքայի իւր դա-
ւաւը վերադառնալուն պէս եղիպտոս-

կան պաշտօնէից մէջ հետեւեալ փոխ-
խութիւնները տեղի ունեցեր են:

Սղէքսանդրիոյ կառավարիչ Չեքի
փաշան երկութեանց ընդհ. վերապե-
տուչ:

Ներկաթուղեաց և հեռագրութեանց
ընդհ. վերապետուչ Խոմէր փաշան և
լեւտից պաշտօնեայ:

Ներկաթուղեաց Խոմայիլ փաշան
խտիվի արքունեաց Կեհ-

Չուլիկար փաշան Սղէքսանդրիոյ
կառավարիչ անուանեցաւ:
Մուլային գործոց պաշտօնեայ Մուսթա-
ֆա փաշան իւր պաշտօնէն հրաժարուե-
ցաւ:

— Ազադ-Գափուրի հին կամուրջը
վերջուրով երկաթեայ կամուրջը դնել
սկսուած է:

— Հասարակաց կրթութեան պաշտօ-
նէութեան կողմէն եղած մէկ յայտա-
րարութեան նկատմամբ, նախնական
դպրոցաց բարձրագոյն կարգի աշակեր-
տաց քննութիւններն օգոստոս մէկէն ըս-
կանալ պիտի շարունակուին մինչև ցփեթ
ամսոյն: Այն աշակերտք, որոց յաջ-
գակութիւնը հաստատուի, վկայարան
առնելով Բուսիոյ դպրոցները պիտի
երթան, այսպէս զործադրուելէ յետոյ:
Բուսիոյ դպրոցին մէջ մինչև դպրո-
ցական նոր շրջանը որիչ աշակերտ չը
պիտի ընդունուի:

Աշակերտաց տրուած վկայականները
պարտին յայտնել թէ, աշակերտը պատ-
ուաստուած են և թէ իւրեանց աղող-
լութիւնը գոհացուցիչ է, որով ա-
շակերտ մի կը պարտաւորի բժշկական
մասնաժողովը ներկայանալ: Երկուսն
զինքը քննել տալով՝ իւր վկայականը
ստորագրել ապ յիշեալ մասնաժողովը:

— Կիմանամբ թէ մօտ օրերս Չիւս-
քին մէջ Տէւլի (գար) անունով Տա-
կական նոր թերթ մի պիտի հրատա-
րակի, որ երբեք տեղական կառա-
վարութեան հետ յարաբերութիւն չը
պիտի ունենայ:

— Ծիախոտի մեղադրանքին պահ-
նորդներէն մին, Մաղբը-Գիւղի մէջ
մաղանանդներու հետ դաշնագրութիւն
ընող Պարսիկէ մի սպանուեցաւ:

— Ընդհանրապէս Քիս կղզւոյն բը-
նիկներէն լինելով Սնդղիոյ մէջ հա-
տառուած Յոյներն իրենց հայրենեաց
մէջ գտնուող դպրոցներուն համար
477 Անգղ. ոսկի զրկեր են:

Յիշեալ գումարն ըստ սովորութեան
հանգանակութեամբ պատրաստուած է
և հանգանակողաց ցանկին մէջ Անգ-
ղիացոյ անուններ ալ կը տեւանուին:

Յիշեալ կղզւոյն մէջ գտնուող քո-
ղարական հիւանդանոցին համար ալ
313 ընդգրկ զրկուած է:

— Չիւսքին Այսլըն անուն պաշտօ-
նական թերթը կը ծանուցանէ թէ յու-
լիս 26 ին այն աստիճան սաստիկ տաք
եղեր է որ 2000 քաչի չափ ձկներ լու-
րերուն մէջ մեւեր են:

